

13/2019 gaia

EBAZPENA, (...)KO DEPARTAMENTUKO (...)KO ZERBITZUKO TEKNIKARI (...)K DIRULAGUNTZA BATEN IZAPIDETZE PROZEDURAN PARTE HARTZEARI DAGOKIONEZ EGINDAKO KONTSULTARI BURUZKOA

I.- KONTSULTA

1.- 2019ko azaroaren 27an foru sektore publikoko Erakundearen Etika Batzordera (EEB) bidalitako mezu elektronikoaren bidez, interesdunak adierazi zuen, bere eginkizunak betez, hainbat erakunderi zuzendutako dirulaguntzen programa bati buruzko txosten ekonomiko bat egitea dagokiola, eta dirulaguntza horren deialdian onartu diren erakundeetako bateko bazkide dela.

2.- Interesdunak uste du gerta daitekeela interes publiko eta pribatuen arteko gatazka, Foru Enplegu Publikoaren Kodean jasota dagoena, eta horrek zalantzan jar lezakeela prozeduran parte hartzea; horregatik, gai horri dagokion EEBren iritzia jakin nahi du.

II.- ARAU APLIKAGARRIAK

1.- Foru Gobernu Kontseiluak 2016ko martxoaren 1ean hartutako erabakiaren bidez, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta bere sektore publikoaren Erakundearen Zuzentasun Sistema onetsi zen (ESZ), eta horrekin etika publikoa eta eredugarritasuna sendotu nahi dira, erakundearen nortasun-ezaugarri gisa.

Sistema horren barruan, Diputatuen Kontseiluak Gipuzkoako Foru Enplegu publikoaren Etikaren eta Kudeaketa Onaren Kodea (EPJK) onetsi zuen 2017ko azaroaren 7an, eta bertan ezarri zituen Foru Aldundiko enplegatu publikoek, beren funtzioak gauzatzeari begira, egiten dituzten jarduera profesional guztietan kontuan hartu beharrekoak diren balio etikoak eta jokabide arauak, kudeaketa onaren printzipioak eta jarduteko arauak.

Bestalde, Foru Gobernu Kontseiluaren 2018ko urriaren 2ko Erabakiaren bidez, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta haren sektore publikoaren laguntzei eta dirulaguntzei aplikatu beharreko Jokabide Kodea eta Zuzentasun Instituzionaleko Esparrua (DLJK) onetsi zen. Kode horretan, prozedura horietan parte hartzen duten foru sektore publikoko

langileek nahiz enpresa, organismo edo erakunde onuradunek jarraitu beharreko jokabide eta jardueren inguruko balio, printzipio eta arauak ezartzen dira.

2.- Bai EPJKak bai DLJKak ezartzen dute martxoaren 1eko 3/2016 Foru Dekretuaren bidez sortutako EEB izango dela berme goreneko organoa eta haien aplikazioari buruzko gaien berri izango duela.

EPJKkin zerikusia duten gaiak ebazteko, langileen ordezkaritza bateratuak izendatutako pertsona batek parte hartuko duela ezartzen da.

3.- Foru dekretu horren arabera, EEBri dagokio jasotzen diren kexa eta salaketa guztiak tramitatzea eta ebaztea, Erakundearen Zuzentasun Sistema garatzeko tresnetan ezarritako balore, printzipio eta jokabide arauak betetzeari dagokionez.

4.- Eskatzaileari, Gipuzkoako Foru Aldundiaren enplegatu publikoa izanik, jarraian adierazten dena aplikatzen zaio

III. ERAKUNDEAREN ETIKA BATZORDEAREN BALIOESPENA

Gai honetan, interesdunak uste du interes publiko eta pribatuen arteko gatazka egoeran dagoela, erakunde bateko bazkidea delako, eta erakunde horri buruzko balorazioa egin behar duelako, Gipuzkoako Foru Aldundiko teknikari gisa duen eginkizuna betez.

1.- Lehenik eta behin, gogorarazi behar dugu EPJKak ezartzen dituen **helburuen** artean dagoela *inpartzialtasunaren, profesionaltasunaren, osotasunaren eta herritarrei enplegu publikoaren zerbitzua ematearen irudia indartzea*. Ideia horren zehaztapen gisa, inpartzialtasun eta objektibotasun balioak ezartzen dira. Balio horien bidez, enplegatu publikoen jarduera objektiboa bermatu nahi da, herritarrengan garrantzia duten erabakiak hartzerakoan, alde aurretik pentsatutako eragin edo ideietatik urrun, eta haien jarduna ahalik eta modu objektibo, zorrotz eta inpartzialenean gauzatu behar da.

Zentzu horretan, **inpartzialtasun eta objektibotasun** balio etiko horiei lotutako jokabide arau batzuk garatzen dira (4. apartatua).

(...)

b) (...)euren funtzioak burutzean horien bidez erakunde publiko edo pribatuei edo pertsona fisiko zehatzei mesede-tratu edo onura zuzena edo ez-zuzena sor dezakeen jarduera batean arazoitu gabeko edo **objektibatu gabeko moduan** eragina duten edo **susmoa edo irudia** eman dezaketen praktika eta jardun guztiak ekidingo dituzte.

(...)

d) Jarduera objektibo horrek, bereziki, sarrera, sustapen eta lanpostuen hornikuntza, kontratazio publikoa, **dirulaguntzen izapidetzea** edo publizitate eta konkurrentzia askeko printzipioak gidatzen duen edozein legezko exigentzia betetzea estali beharko du, baita euren funtzioak betetzean inpartzialtasuna babestea ere.”

Bestalde, EPJKak hau adierazten du «**Zintzotasuna eta interesik eza**» izeneko 2.3 artikuluan: «*Foru langile publikoaren jardunak interes publikoa betetzera eta gipuzkoar herritar guztien interesetara bideratuko du modu zorrotz eta garden baten bidez. Interes publiko eta pribatuen arteko gatazka edo gatazka zantzuen kasuan, foru langile publikoak Erakundearen Etika Batzordeari berehala jakinarazi beharko dio*».

Gai honetan, laguntza jasotzeko hautagai diren erakundeetako bateko bazkide izateak interes-gatazkako egoeran egotearen itxura sor dezake, noski, eta EPJKak argi azaltzen du zein den prozedura kasu horietan:

3. artikulua. Zintzotasuna eta eskuzabaltasuna

(...)

c) Edozelan ere, aurreko letran adierazitako egoeraren bat emango balitz, bereziki interes publiko eta pribatuen arteko edozein gatazka edo gatazka zantzu, prozedura horretan, **zuzenean edo zeharka**, parte hartzeari **uko egin beharko dio**, ezar daitekeen araudiaren arabera.

(...)

2.- Ez da ahaztu behar kontu eta arreta berezia jarri behar dela Administrazioaren zenbait prozeduraren objektibotasunean eta inpartzialtasunean, bereziki oihartzun publiko handiena izan dezaketen eta arreta bereziz zaindu behar direnak, hala nola kontratazioa eta dirulaguntzak (aztertzen ari garen gaia). Hain zuzen ere, arrazoi horregatik onartu dira jokabide kode espezifikoak, eremu horietarako jokabide arau zehatzak adierazten dituztenak.

DLJKren zioen azalpenean adierazten den bezala, argi dago administrazio publikoen sustapen-jarduera gastu publikoaren modalitate garrantzitsu bat dela, eta, beraz,

dirulaguntzen eta laguntzen esparru horretara bideratzen diren baliabide publikoen garrantzia eta horiek kontrolatzeko beharra ez dira gai hutsalak.

Ildo horretan, DLJKk, barne dimentsioan, foru sektore publikoko kargudunen eta langileen balioak, printzipioak eta jarduteko arauak ezartzen ditu laguntzak eta dirulaguntzak kudeatzeko prozeduretan. Besteak beste, honako hau adierazten da:

4. artikulua.

(...)

8) Halaber, foru sektore publikoko kargudunek eta langileek **ez dute parte hartuko dirulaguntzak edo laguntzak kudeatzeko prozeduretan**, bereziki balorazio edo proposamen batzorde teknikoetan, eta ez dute horretarako ebazpenik hartuko, baldin eta prozesu horietan kide gisa parte hartzen duten erakundeak edo elkarteak badaude, edo odolkidetasunezko edo ezkontza-ahaidetasunezko bigarren mailara arteko senideak badituzte.

9) Foru sektore publikoko kargudunek eta langileek arreta bereziz **errespetatu beharko dituzte prozedura horietan interes gatazkei aplika beharreko jokabide arauak**, bai zuzenekoak, bai inplizituak edo isilpekoak, dagozkien jokabide kodeetan jasotakoaren arabera, eta Etika Instituzionaleko Batzordeari jakinarazi beharko diote gai horiei buruz sortzen den edozein gorabehera, dilema, zalantza edo gai.

(...)

Agerikoa da, beraz, bai foru enplegu publikoari buruzko kodeak, bai laguntza eta dirulaguntzei buruzkoak, beren jokabide arauen bidez garatzen dutela Foru Aldundiaren Zuzentasun Instituzionaleko Sistema osoaren helburua: herritarrek foru erakundeetan duten konfiantza sendotzea, kontuan hartuta bertako langileen zerbitzu publikoaren bokazioa, eta funtzio publikoak betetzean ez dutela interes pertsonalik. Hori dela eta, funtzio publikoaren berezko eskumenak erabiltzean objektibotasunik ez dagoela ikusten bada, hura babesteko neurri egokiak hartu behar dira.

Hori guztia dela eta, Erakundearen Etika Batzordeak aho batez onartu du honako ebazpen hau:

EBAZPENA

Bakarra.- Gipuzkoako Foru Enplegu Publikoaren Etikaren eta Kudeaketa Onaren 3. eta 4. artikuluen, eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta bere sektore publikoaren laguntza eta dirulaguntzei aplikatu beharreko Jokabide Kodea eta Zuzentasun Instituzionaleko

Esparruaren 4. artikulua arabera, interesdunari gomendatzen diogu parte ez hartzea bazkide den erakundea alderdi interesduna den dirulaguntzak emateko prozesuan.

Donostian, 2019ko abenduaren 02.

Erakundearen Etika Batzordeko lehendakaria,

Sin.: Eider Mendoza Larrañaga